

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/11/2021
Identifikačné číslo spisu: 1115230481
Dátum vydania rozhodnutia: 15.12.2022
Meno a priezvisko: Mgr. Miroslav Šepták
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:1115230481.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu N. Š., bývajúceho v R., I. XX, zastúpeného Mgr. Róbertom Kukom, LL.M., advokátom so sídlom v Bratislave, Šustekova 23, proti žalovaným: 1/ Spoločenstvo vlastníkov Grösslingova 31, so sídlom v Bratislave, Grösslingova 31, 2/ PRO aukcie, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Kopčianska 10, obaja zastúpení SMOLÁK HLAVATÁ advokátska kancelária s.r.o., so sídlom v Bratislave, Laurinská 3, 3/ B. E. A., bývajúcej v R., G. X/X, R., zastúpenej ADVOKÁTI s.r.o., so sídlom v Bratislave, Vajanského nábrežie 5, o neplatnosť dražby, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 14C/261/2015, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 17. septembra 2019, sp. zn. 14Co/128/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaným 1/, 2/, 3/ p r i z n á v a nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ resp. „okresný súd“) rozsudkom z 19. júna 2017, č. k. 14C/261/2015-224 zamietol žalobu o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, vykonanej 3. septembra 2015 notárkou Mgr. Tatianou Vršanskou na Notárskom úrade v Bratislave, priebeh ktorej bol osvedčený v Notárskej zápisnici číslo N 2143/2015, Nz 30208/2015, NCRIs 30922/2015. Predmetom dobrovoľnej dražby boli nehnuteľnosti nachádzajúce sa v katastrálnom území E. G., obec R. - G.Č.. E. G., okres R. B., zapísané na LV č. XXXX ako byt č. X na 3. poschodí bytového domu so súpisným číslom XXXX na I. Z. Č.. XX, spolu v podiele 1/1 vzhľadom k celku; k bytu č. 5 prislúchajúci spoluvlastnícky podiel 1578/10000 na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu a nehnuteľnosť zapísaná na LV č. XXXX ako pozemok, parcela registra „C“, parcelné číslo XXXX-zastavané plochy a nádvoria o výmere 240 m², spolu v podiele 4869/30000 (výrok I.). Súd prvej inštancie priznal žalovaným 1/, 2/ a 3/ proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu (výroky II., III., IV). Žalobca sa domáhal určenia neplatnosti dražby nehnuteľností z dôvodu, že nehnuteľnosti boli predané pod ich skutočnú hodnotu. Žalovaný 2/ ako dražobník si nechal vypracovať znalecký posudok u znalkyne Ing. Andrei Vargovej, PhD. z odboru Stavebníctvo, odvetvie Odhad hodnoty nehnuteľností, ktorá svojim posudkom č. 12/2015 z 27. júla 2015 ohodnotila predmetný byt na

sumu 224.000,- eur. Na základe vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že žalobca bol spolu so Q. A. a K. Š. podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností - predmetu dražby, nadobudnutých titulom dedenia po ich matke, každý v 1/3-ine. Navrhovateľom dražby bol žalovaný 1/. Dôvodom podania návrhu na vykonanie dražby bola realizácia zákonného záložného práva k predmetnému bytu za účelom uspokojenia pohľadávky žalovaného 1/ podľa § 15 zákona č. 182/1993 Z.z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z.z.“), ktorú mal voči žalobcovi ako jedinému dlžníkovi v dome, ktorý neuhrádza zálohové platby za služby, ani poplatky do fondu údržby a opráv, pričom pohľadávka predstavovala k 31. júlu 2014 sumu 4.246,70 eur. Dražobníkom bol žalovaný 2/, ktorý v súlade so zákonom (§ 12 ods. 1 zákona č. 527/2002 Z.z.) zabezpečil ohodnotenie predmetu dražby podľa všeobecnej hodnoty v mieste a čase konania dražby súdnym znalcom. Žalobca sa v čase obhliadky zdržiaval v byte, ale znalkyni Ing. Andrei Várgovej obhliadku bytu neumožnil, a preto pri ohodnotení bytu znalkyňa postupovala podľa ustanovenia § 12 ods. 3 527/2002 Z.z. zákona o dobrovoľných dražbách a o doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 323/1992 Zb. o notároch a notárskej činnosti (Notársky poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“) a vykonala ohodnotenia z údajov dostupných dražobníčkovi. Znalkyňa Ing. Andrea Várgová, PhD. vypracovala 27. júla 2015 vo veci posudok č. 12/2015, v ktorom stanovila metódou polohovej diferenciácie všeobecnú hodnotu bytu č. 5 v bytovom dome žalobcu na sumu 224.000,- eur. Žalovaný 2/ doručoval znalecký posudok žalobcovi na adresu I. XX v R. s tým, že 29. júla 2015 bol znalecký posudok daný na poštu a adresát si zásielku neprevzal, 18. augusta 2015 sa zásielka vrátila ako nedoručená. Žalobca prevzal znalecký posudok znalkyne Ing. Andrey Várgovej č. 12/2015 dňa 19. augusta 2015, po tom, čo mu ho žalovaný 2/ opakovane doručoval. Žalobca voči posudku nevzniesol v zákonnej lehote námietky, a ani nepožiadala o vypracovanie znaleckého posudku iným znalcom, a tak sa malo za to, že žalobca so znaleckým posudkom a ohodnotením predmetu dražby súhlasí. Dňa 3. septembra 2015 sa uskutočnilo druhé kolo dražby v zasadačej miestnosti Notárskeho úradu Mgr. Tatiány Vršanskej, so sídlom v Bratislave. Predmetom dražby bol byt č. X v R. I. XX, 3. poschodie a príslušné spoluvlastnícke podiely k bytu. Hodnota dražby bola podľa znaleckého posudku stanovená sumou 224.000,- eur a najnižšie podanie 291.600,- eur. Výdraženú nehnuteľnosť nadobudla do výlučného vlastníctva žalovaná 3/ za cenu 238.000,- eur. Zo zápisnice o odovzdaní predmetu dražby zo dňa 23. septembra 2015, spísanej žalovaným 2/ a predchádzajúcimi vlastníkmi a vydražiteľom súd zistil, že zápisnicu podpísali žalovaný 2/, predchádzajúci vlastníci Q. A. a K. Š.B., a žalovaná 3/ ako vydražiteľka. Žalobca odmietol predmet dražby odovzdať a zápisnicu podpísať. Posúdiac vec po právnej stránke podľa ustanovení § 2 písm. a/, § 11 ods. 4, § 12 ods. 1, 4, 5 a 6, § 21 ods. 2, 4, § 22 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách dospel súd prvej inštancie k záveru o nedôvodnosti žaloby. Zdôraznil, že určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemá za následok neplatnosť dražby, poukazujúc na záver vyslovený v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 233/2010 z 03. októbra 2013. Teda pokiaľ žalobca vyvodzoval neplatnosť dražby len z podhodnotenej ceny stanovenej znalcom v znaleckom posudku č. 12/2015, žaloba žalobcu neobstojí, pretože ohodnotenie predmetu dražby bolo vykonané zákonným spôsobom. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 17. septembra 2019 sp. zn. 14Co/128//2018 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil (výrok I.), žalovaným 1/, 2/, 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu (výrok II.). V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že obsah odvolania žalobcu nie je spôsobilý spochybniť správnosť záverov napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie z hľadiska ním uvádzaných tvrdení v podanom odvolaní, keď ani v odvolacom konaní neboli zistené také rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie, pričom v podrobnostiach na ne odkázal (§ 387 ods. 2 CSP). Ako vyplýva zo žaloby žalobcu, podanej v posledný deň prekluzívnej lehoty na uplatnenie práva domáhať sa určenia neplatnosti dražby (3. decembra 2015), porušenie zákona o dobrovoľných dražbách videl v údajnom podhodnotení nehnuteľností, žiaden dôkaz o tom však súdu nepredložil, ani nenavrhol vykonať. Pokiaľ žalobca dôvody neplatnosti dražby rozšíril a doplnil najmä v podaní zo 16. marca 2018, prostredníctvom svojho nového právneho zástupcu, na tieto nemohol odvolací súd prihliadať, vzhľadom na uplynutie prekluzívnej lehoty na podanie žaloby. Na základe skutočností vyplývajúcich z obsahu spisu odvolací

súd konštatoval, že je správny záver súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný 2/ ako dražobník riadne zabezpečil ohodnotenie dražených nehnuteľností posudkom znalkyne Ing. Andrei Várgovej z 27. júla 2015, ktorý v čase dražby nebol starší ako 6 mesiacov. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ žalobca vyvodzoval neplatnosť dražby z údajne podhodnotenej ceny stanovenej znalcom v znaleckom posudku č. 12/2015, ohodnotenie predmetu dražby bolo vykonané zákonným spôsobom a žalobca nepreukázal svoje tvrdenia žiadnymi dôkazmi. Rovnako žalobca bez relevantného dôvodu nevyužil zákonné právo do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom (§ 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách). Nakoľko ide o lehotu prekluzívnu, jej uplynutím žalobca stratil právo namietat' ohodnotenie predmetu dražby znaleckým posudkom vypracovaným na podnet dražobníka za účelom splnenia si svojej povinnosti podľa § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách. Odvolací súd mal za to, že súd prvej inštancie správne žalobu zamietol, keď dôvod neplatnosti dražby, na ktorý sa odvolával žalobca v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote, nebol v konaní preukázaný, teda nebolo preukázané, že pri vykonávaní ohodnotenia nehnuteľností v zmysle ustanovení § 12 zákona o dobrovoľných dražbách došlo k takému porušeniu zákona o dobrovoľných dražbách, ktorý by bol dôvodom na určenie neplatnosti dražby. V súvislosti s podaním zo 7. augusta 2017, obsahujúcim námietku zaujatosti zákonnej sudkyne súdu prvej inštancie, odvolací súd konštatoval, že táto nespĺňa všetky zákonné náležitosti uvedené v § 52 ods. 2 CSP (žalobca v nej neuviedol konkrétny dôvod, pre ktorý má byť sudkyňa vylúčená, a neuviedol ani, kedy sa o dôvode vylúčenia sudkyne dozvedel), na preukázanie svojho tvrdenia nepredložil ani žiadne dôkazy, tvrdenú zaujatosť a neobjektívnosť sudkyne odôvodňoval len okolnosťami procesného postupu v spore a rozhodovacou činnosťou v danej veci, preto nemal žiadny dôvod na takúto námietku prihliadať, a ani o nej rozhodovať. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie s tým, že súdy mu nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ CSP), rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená (§ 421 ods. 1 písm. b/ CSP). V bližších podrobnostiach odvolaciemu súdu vytýkal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, resp. nedostatočné vyjadrenie sa k viacerým zásadným skutočnostiam týkajúcim sa spornej dražby, čím spôsobil jeho nepreskúmateľnosť a to do takej miery, že tým založil vadu zmätočnosti napádaného rozsudku podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP. Žalobca mal za to, že závery súdov nižších inštancií týkajúce sa ohodnotenia vydražených nehnuteľností sú nesprávne. Súdy pritom uviedli, že pokiaľ žalobca s ohodnotením predmetu dražby nesúhlasil, bol oprávnený do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom a že žalobca však toto svoje zákonné právo bez relevantného dôvodu nevyužil. Žalobca ale vyhotovenie znaleckého posudku nemal peniaze a rovnako ani nemal vedomosť o tom, akým spôsobom má postupovať, ak so znaleckým posudkom nesúhlasí. Z hľadiska rozhodovania vo veci ide podľa žalobcu o relevantné skutočnosti. Žalobca nemá také znalosti a vedomosti v právnych predpisoch týkajúcich sa dražieb, na základe ktorých by vedel čo je potrebné vykonať v jeho situácii, ak považuje nehnuteľnosť za podhodnotenú, pričom z dôvodu nemajetnosti (aj v prípade zastupovania v súdnych sporoch je odkázaný na centrum právnej pomoci) nemal ani možnosť v lehote do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku obrátiť sa na žiadneho právneho zástupcu, ktorý by mu fundovane poradil, pričom ani centrum právnej pomoci by mu v danej lehote takmer s určitosťou nestihlo určiť právneho zástupcu. Žalobca vyslovil presvedčenie, že za danej situácie je potrebné zohľadniť prípadné podhodnotenie žalobcovej nehnuteľnosti aj počas samotného súdneho sporu o neplatnosť dražby a je potrebné v tomto smere vykonať riadne dokazovanie, čo ani prvostupňový súd, ani odvolací súd bezdôvodne nevykonali. Záver súdu, že „určenie ceny nehnuteľností znaleckým posudkom ani nie je rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie platnosti dražby“ sa tak javí ako nesprávne právne posúdenie veci a odopretie vykonania dokazovania v tomto smere žalobca považuje za porušenie práva na spravodlivý proces. Žalobca si výslovne prial uviesť, že Krajský súd v Bratislave sa v rozsudku rovnako vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že pohládávka, pre ktorú mal byť byt žalobcu vydražený, nebola pohládávkou voči nemu, ale voči spoločnosti SOLE MIO spol. s r. o., ktorá

prevádzkovala pizzeriu na prízemí bytového domu a ktorá sa zaviazala uhrádzať príspevky do fondu opráv miesta majiteľov bytov bytového domu. V tejto súvislosti, ako aj v súvislosti s podozrením zo spáchania trestného činu podal žalobca trestné oznámenie, na základe ktorého Okresné riaditeľstvo policajného zboru v Bratislave I vedie vyšetrovanie pod ČSV: ORP-1196/SMS-BI-2015. Žalobca žiadal, aby súd v tejto veci vykonal dokazovanie, a to dožiadaním si spisu od Okresného riaditeľstva policajného zboru v Bratislave I a zistením, či v danej veci nedošlo k spáchaniu trestného činu. Za ďalšie, žiadal, aby bol súdom predvolaný a vypočutý nový svedok D. L., bytom XX. K. XX, R., ktorého kontaktné údaje zistil nedávno, preto nemohol navrhnúť jeho vypočutie skôr a ktorý má na súde vypovedať a dosvedčiť žalobcom uvádzané skutočnosti. Pani A. na súdnom pojednávaní uvádzala samé nepravdy a žalobca bol vlastníkom aj menších a menej hodnotných nehnuteľností zapísaných na tom istom liste vlastníctva, ktoré sa mali dražiť primárne a nebolo potrebné, ani možné, vydražiť aj samotný byt. Žalobca navrhol súdu odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku odvolacieho súdu až do dňa rozhodnutia o jeho dovolaní, a to z dôvodu, že dražbou došlo k výraznému zásahu do jeho práv, nakoľko okrem vydraženej nehnuteľnosti nemá žiadne iné náhradné bydlisko a v prípade nutnosti vypratania by jednoducho nemal kde bývať, a zároveň by nemal kam premiestniť všetok svoj majetok, ktorý má v súčasnosti umiestnený v spornej vydraženej nehnuteľnosti. Majúc za to, že postupom Krajského súdu v Bratislave došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutia súdov oboch nižších inštancií a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

4.1 Žalovaní 1/ a 2/ vo vyjadrení k dovolaniu že skutočnosti uvádzané žalobcom v dovolaní boli predmetom odvolania žalobcu, pričom odvolací súd sa s uvedenými tvrdeniami vysporiadal v súlade s platnou právnou úpravou. Pokiaľ žalobca vo svojej žalobe uviedol jediný dôvod, pre ktorý považuje dobrovoľnú dražbu za neplatnú, a tým je podhodnotenie ceny nehnuteľnosti žalovaní uviedli, že z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/126/2013 z 15. októbra 2004, vyplýva, že nestačí, aby pred uplynutím lehoty bola daná na súd žaloba obsahujúca síce petit na určenie neplatnosti dražby, v ktorej je však uvedená len časť rozhodujúcich skutočností, ktoré podľa neskoršieho tvrdenia žalobcu boli dôvodom tvrdenej neplatnosti dražby. Súd nemôže prihliadať na ďalšie skutočnosti uvedené až po uplynutí prekluzívnej lehoty, hoci by mohli byť dôvodom neplatnosti dražby. Dodatočné uvádzanie skutkových dôvodov neplatnosti dražby je v rozpore s účelom preklúzie, ktorú v tomto prípade možno označiť za sankciu, za včasné neuplatnenie práva. Napriek skutočnosti, že žalovaní 1/ a 2/ mali za to, že na skutočnosti nesúvisiace s podhodnotením ceny nehnuteľnosti nie je súd oprávnený prihliadať, z dôvodu právnej istoty si sa vyjadrili podrobne i k jednotlivým vyjadreniam žalobcu. K návrhu žalobcu na odklad vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia žalovaní 1/ a 2/ uviedli, že na dobrovoľnej dražbe prišlo k odplatnému prevodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam, finančné prostriedky za odpredaj nehnuteľnosti boli zo strany žalovaného 2/ uložené do notárskej úschovy, pričom jedinou podmienkou ich vyplatenia žalobcovi je odovzdanie nehnuteľnosti žalovanej 3/. Z predmetných finančných prostriedkov má žalobca možnosť zabezpečiť si nehnuteľnosť na uspokojenie svojich základných potrieb, na základe čoho považujú predmetný návrh za nedôvodný a obštrukčný.

4.2 Žalovaná 3/ vo svojom vyjadrení uviedla, že odvolací súd riadne a podrobne vec preskúmal, so zameraním aj na skutkový a aj na právny stav veci. Z dovolania nemožno vyvodiť prípustnosť podľa príslušných ustanovení CSP a preto by mal Najvyšší súd Slovenskej republiky mal podané dovolanie odmietnuť ako procesne neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP a zároveň ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

11. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

12. Žalobca vyvodzujúc z ustanovenia § 420 písm. f/ CSP namietal nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. nedostatočné vyjadrenie sa k viacerým zásadným skutočnostiam týkajúcich sa spornej dražby, čím spôsobil jeho nepreskúmateľnosť a to do takej miery, že tým založil vadu zmätočnosti napádaného rozsudku. Žalobca žiadal, aby súd v tejto veci vykonal ďalšie dokazovanie dožiadanim si spisu od Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I a zistením, či v danej veci nedošlo k spáchaniu trestného činu a vylúčením nového svedka D. L..

13. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

14. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ C.s.p. môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018,

bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

15. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

16. Dovolací súd zdôrazňuje, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia, správnosť právnych záverov, ku ktorým súdy dospeli, nie je právne relevantná, lebo prípadne nesprávne právne posúdenie veci prípustnosť dovolania nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (napr. I. ÚS 188/06).

17. V posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil spôsobom, ktorým by založil procesnú vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP. V odôvodnení svojich rozhodnutí súdy oboch nižších inštancií popísali obsah podstatných skutkových tvrdení strán a dôkazov vykonaných v konaní, uviedli, z ktorých dôkazov vychádzali a ako ich vyhodnotili, zároveň citovali ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Odôvodnenie odvolacieho súdu sa vysporadúva so všetkými podstatnými rozhodujúcimi skutočnosťami. Jeho myšlienkový postup je v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky rozhodujúce skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vyplýva, že dôvod neplatnosti dražby, na ktorý sa odvolával žalobca v zákonom stanovenej prekluzívnej lehote, nebol v konaní preukázaný, teda nebolo preukázané, že pri vykonávaní ohodnotenia nehnuteľností v zmysle ustanovení § 12 zákona o dobrovoľných dražbách došlo k takému porušeniu zákona o dobrovoľných dražbách, ktorý by bol dôvodom na určenie neplatnosti dražby. Odvolací súd sa riadne a zrozumiteľne v bodoch 27. až 32. rozsudku vysporiadal aj s námietkami žalobcu „že nemohol predložiť znalecký posudok resp. že vypracovaný podhodnocuje nehnuteľnosť, ktorá bola predmetom dražby“, ktoré zopakoval vo svojej dovolacej argumentácii.

18. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol a podľa názoru dovolacieho súdu má odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu (ktoré treba v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie chápať ako jeden vecný celok) všetky náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že žalobca sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f/ CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

19. Dovolací súd v súvislosti s návrhom dovolateľa na doplnenie dokazovania dožiadaním si spisu od Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I a zistením, či v danej veci nedošlo k spáchaniu

trestného činu a predvolaním a výsluchom nového svedka D. L., ktorý by mal potvrdiť skutočnosti uvádzané žalobcom považuje za potrebné dodať, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní nemá možnosť vykonávať dokazovanie - porov. ustanovenie § 442 CSP, v zmysle ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté skutkové závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces (IV. ÚS 252/04), čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP, avšak dovolací súd takúto vadu v posudzovanom spore nezistil.

21. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

22. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, v ktorom namietal vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ CSP odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

24. Aby na základe dovolania podaného podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2Cdo/203/2016, 3Cdo/216/2017, 4Cdo/64/2018, 6Cdo/113/2017, 7Cdo/95/2017 a 8Cdo/95/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len po prijatí záveru o prípustnosti dovolania. Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

25. V dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, by mal dovolateľ

konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom, ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval a uviesť, ako by mala byť táto otázka správne riešená. Pokiaľ dovolateľ v takom dovolaní nevymedzí právnu otázku dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorú mal dovolateľ na mysli. V prípade absencie uvedeného dovolací súd nemôže pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešil súd prvej inštancie a odvolací súd a v súvislosti s tým ani vyhľadávať všetky (do úvahy prichádzajúce) rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré sa týkajú danej problematiky; v opačnom prípade by uskutočnil dovolací súd prieskum priechiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP (pozri Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK, str. 1382 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/6/2017, sp. zn. 3Cdo/28/2017).

26. Žalobca nesúhlasil s nesprávnym právnym posúdením veci, že „určenie ceny nehnuteľností znaleckým posudkom ani nie je rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie platnosti dražby“ a odopretie vykonania dokazovania v tomto smere považoval za porušenie práva na spravodlivý proces.

27. Dôvod prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP predpokladá, že právnu otázku kľúčovú pre rozhodnutie vo veci samej dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom (t. j. právne posúdenie veci odvolacím súdom, s ktorým dovolateľ nesúhlasí). Ak dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z § 421 CSP, má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

28. Z obsahu dovolania žalobcu odôvodneného § 421 ods. 1 písm. b/ CSP je zrejmé, že žalobca uviedol všeobecnú charakteristiku nesprávností, ku ktorým podľa jeho názoru došlo v konaní pred odvolacím súdom, avšak nekonkretizoval právnu otázku, na riešenie, ktorej založil odvolací súd svoje rozhodnutie a nevysvetlil potrebu, aby dovolací súd takúto otázku vyriešil. Dovolateľ konštatoval nesprávne právne posúdenie veci súdmi oboch nižších inštancií v otázke neplatnosti dražby nehnuteľností žalobcu z dôvodu ich podcenenia v znaleckom posudku, pričom akú právnu otázku je potrebné vyriešiť v dovolaní neuviedol. Žalobca svojimi argumentmi vyjadril len svoj nesúhlas s právnym posúdením a postupom odvolacieho súdu. Vyššie uvedená dovolacia argumentácia žalobcu o nesprávnosti skutkových záverov odvolacieho súdu je preto neopodstatnená a nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Samotné polemizovanie dovolateľa s právnymi názormi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ resp. b/ CSP (porovnaj rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/203/2016, 3Cdo/6/2017, 3Cdo/67/2017, 4Cdo/95/2017, 7Cdo/140/2017).

29. Dôvodom pre odmietnutie dovolania je skutočnosť, že dovolateľom uplatnený dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolateľ totiž označila za dovolací dôvod nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, pričom neuviedol konkrétnu právnu otázku, ktorú dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval a neuviedol ako by mala byť táto otázka správne riešená. Z tohto dôvodu dovolací dôvod nebol žalobkyňou vymedzený spôsobom uvedeným § 431 až § 435 CSP. Absenciu takej náležitosti považuje CSP za dôvod pre odmietnutie dovolania.

30. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobcu, v ktorom namietal nesprávne právne posúdenie veci v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP odmietol podľa § 447 písm. f/ CSP ako dovolanie, v

ktorom dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP.

31. Podľa § 444 ods. 1 CSP dovolací súd môže na návrh odložiť vykonateľnosť napadnutého rozhodnutia, ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa. Dovolací súd nezistil splnenie podmienok pre odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP, a preto v súlade s ustálenou súdnou praxou o tom nevydal samostatné rozhodnutie (napr. 4Cdo/144/2019, 4Cdo/108/2019, 9Cdo/72/2020, 9Cdo/184/2020).

32. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.